

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 27.1.2005
COM(2005) 16 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος δράσης για τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες (ETAP) το 2004

{SEC(2005)100}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος δράσης για τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες (ETAP) το 2004

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Το Πρόγραμμα Δράσης για τις Περιβαλλοντικές Τεχνολογίες¹ (ETAP) εγκρίθηκε από το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που πραγματοποιήθηκε στις 25-26 Μαρτίου 2004. Στη συνέχεια στο ETAP ανταποκρίθηκαν θετικά πολλοί και ποικίλοι ενδιαφερόμενοι συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων των επιχειρήσεων, των χρηματοοικονομικών παραγόντων, της ερευνητικής κοινότητας και των μη κυβερνητικών οργανισμών/οργανώσεων.

Με τα συμπεράσματα² που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 14 Οκτωβρίου 2004 ζητείται η ταχεία εφαρμογή του ETAP ώστε να δοθεί στις οικολογικά αποτελεσματικές καινοτομίες δίκαια και ανταγωνιστική ως προς την αγορά προοπτική, προβλέποντας παράλληλα τον εσωεπιχειρησιακό καταλογισμό των εξωτερικών δαπανών με την εφαρμογή αποτελεσματικού συνδυασμού μέσων. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται οι συνάψεις οικολογικών δημόσιων συμβάσεων βάσει των επιδόσεων, φορολογικά κίνητρα, μεταρρύθμιση των επιδοτήσεων που έχουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και θεωρούνται ασύμβατες προς την αειφόρο ανάπτυξη καθώς και διευκολύνσεις επιμερισμού του κινδύνου, ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η έκθεση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου υπό την Προεδρία του κ. Wim Kok για τη στρατηγική της Λισαβώνας "Η αντιμετώπιση της πρόκλησης" παρέχει πρόσθετη ώθηση για την εφαρμογή του ETAP και καλεί τα κράτη μέλη να διαμορφώσουν χάρτες πορείας για συγκεκριμένα μέτρα και προθεσμίες.

Η Επιτροπή με την υποστήριξη των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, προχώρησε ουσιαστικά όσον αφορά την εφαρμογή προγράμματος δράσης. Η παρούσα έκθεση συνοψίζει τα κύρια επιτεύγματα, σκιαγραφεί ορισμένες δράσεις των κρατών μελών επί των οποίων μπορεί να βασιστεί η εφαρμογή των ETAP και τονίζει τους τομείς στους οποίους επιβάλλεται να αναβαθμιστούν οι καταβαλλόμενες προσπάθειες ώστε να επιτευχθεί ταχύτατη πρόοδος όσον αφορά την πλήρη αξιολόγηση των δυνατοτήτων των περιβαλλοντικών τεχνολογιών.

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής "Τόνωση των τεχνολογιών υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης: Πρόγραμμα Δράσης για τις Περιβαλλοντικές Τεχνολογίες στην Ευρωπαϊκή", (COM(2004) 38 τελικό, 28.1.2004).

² Καθαρές, έξυπνες, ανταγωνιστικές λύσεις: οι ευκαιρίες των οικολογικά αποτελεσματικών καινοτομιών στη διαδικασία της Λισαβώνας.

1. ΤΟ ΕΤΑΡ ΚΑΙ Η ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΕ

Προκύπτουν ολοένα και περισσότερες αποδείξεις σχετικά με τη συμβολή της προστασίας του περιβάλλοντος στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην ΕΕ συνολικά. Εάν εξεταστούν χωριστά οι οικολογικές βιομηχανίες (οικολογικοί κλάδοι), υπολογίζεται ότι η παγκόσμια αγορά για περιβαλλοντικά αγαθά και υπηρεσίες υπερέβη τα 500 δισεκατομμύρια ευρώ κατά το 2003, είναι δηλαδή συγκρίσιμη προς τον κύκλο εργασιών της αεροναυτικής και της φαρμακευτικής βιομηχανίας και εξακολουθεί να αυξάνει με ρυθμούς περίπου 5% ετησίως³.

Στην εν λόγω παγκόσμια αγορά, η Ευρώπη μπορεί να αποκομίσει πλεονεκτήματα εφόσον διατηρήσει την πρωτοβουλία των κινήσεων και επικεντρωθεί στις περιβαλλοντικές τεχνολογίες που μελλοντικά θα ενδιαφέρουν και άλλες χώρες. Η Ευρώπη πρωτοπορεί ήδη σε ορισμένες περιβαλλοντικές τεχνολογίες όπως η αιολική ενέργεια, αλλά ο ανταγωνισμός κλιμακώνεται και οι σημαντικότεροι ανταγωνιστές έχουν τη δική τους στρατηγική: για παράδειγμα η Ιαπωνία επιδιώκει να καταστεί πρωτοπόρος σε παγκόσμιο επίπεδο στον τομέα των τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας υποστηριζόμενη ιδίως από το πρόγραμμα “top-runner programme” (ήτοι το πρόγραμμα θέσπισης επιδιωκόμενων ενεργειακών επιδόσεων βάσει της απόδοσης των πλέον αποδοτικών προϊόντων ανά κατηγορία και όχι συναρτήσει της μέσης απόδοσης των προϊόντων ανά κατηγορία)· ο Καναδάς έχει επίσης ανακοινώσει φιλόδοξη στρατηγική για τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες με προϋπολογισμό 1 δισεκατομμύριο CAD.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, η θεαματική αύξηση και η διακύμανση των τιμών του πετρελαίου κατά τους πρόσφατους μήνες είχε ως αποτέλεσμα να αρχίσει και πάλι ο διάλογος σχετικά με την ανάγκη να μειωθεί η εξάρτηση της ΕΕ από το πετρέλαιο και να υποστηριχθούν περαιτέρω οι πολιτικές που αποσκοπούν στην ενεργειακή αποδοτικότητα, την εκμετάλλευση των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και των ενεργειών με χαμηλή περιεκτικότητα σε άνθρακα. Η αποτελεσματική αξιοποίηση της ενέργειας μπορεί να μειώσει την ενεργειακή ζήτηση με οικονομικό τρόπο. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι επενδύσεις σε ανάλογες τεχνολογίες, μειώνοντας την εξάρτηση από το πετρέλαιο προστατεύουν επίσης την οικονομία έναντι των απωλειών ΑΕΠ λόγω των επιπτώσεων που έχει το πετρέλαιο στο ΑΕΠ: από πρόσφατους υπολογισμούς⁴ προκύπτει ότι αύξηση κατά 10% του μερίδιου των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να συνεπάγεται αποφυγή απωλειών του ΑΕΠ λόγω του πετρελαίου της τάξεως των 29 με 53 δισεκατομμύρια δολάρια στις ΗΠΑ και την ΕΕ (49 με 90 δισεκατομμύρια δολάρια για τις χώρες του ΟΟΣΑ). Η εν λόγω αποφυγή απωλειών αντισταθμίζει ένα πέμπτο των προγραμματισμένων επενδυτικών αναγκών υπέρ των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τις Ανανεώσιμες Ενέργειες και κατά το ήμισυ τις επενδύσεις του ΟΟΣΑ που προέβλεψε ειδικό κλιμάκιο των G-8. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας

³ Adrian Wilkes της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Ενώσεων Προμηθευτών Περιβαλλοντικών Τεχνολογιών, παρουσίαση κατά την Πράσινη Εβδομάδα του 2004, Ιούνιος 2004.

⁴ Shimon Awerbuch, Η εκμετάλλευση του φαινομένου των επιπτώσεων του πετρελαίου στο ΑΕΠ υπέρ της εξάπλωσης των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, επίκειται η έκδοσή του.

στην ΕΕ⁵ αξιολογούνται οι εξελίξεις στον τομέα των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και προτείνονται συγκεκριμένες δράσεις σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο ώστε να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της ΕΕ στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας για το 2010. Οι επενδύσεις τόσο στην αποτελεσματική αξιοποίηση της ενέργειας όσο και στις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας θα αυξήσουν τοιούτοτρόπως την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρώπης.

Οι τεχνολογικές εξελίξεις στον ενεργειακό τομέα, ιδίως σε ό,τι αφορά την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και τις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας, κατευθύνονται επίσης, αλλά όχι αποκλειστικά, από την πολιτική της ΕΕ για την αλλαγή του κλίματος. Η έναρξη της εφαρμογής του συστήματος εμπορίας των εκπομπών, την 1η Ιανουαρίου 2005, θα είναι καθοριστικής σημασίας απ'αυτή την άποψη. Οι τεχνολογικές εξελίξεις είναι επίσης σημαντικές για την προπαρασκευή των επομένων σταδίων της καταπολέμησης της αλλαγής του κλίματος, μετά από το χρονοδιάγραμμα που καθορίστηκε στο Κιότο. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το κόστος και τα οφέλη μεσο- και μακροπρόθεσμων στρατηγικών για την αλλαγή του κλίματος ("Μετά το 2012") παρέχει στοιχεία για την κατεύθυνση που θα μπορούσε να ακολουθήσει μελλοντικά η ΕΕ.

2. Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΤΑΡ ΚΑΤΑ ΤΟ 2004

Δρομολογήθηκε ήδη η εφαρμογή των καθοριστικών προτεραιοτήτων του προγράμματος δράσης. Πρόοδοι έχουν σημειωθεί στην απόδοση προτεραιότητας στις περιβαλλοντικές τεχνολογίες βάσει του προγράμματος πλαισίου της ΕΕ για την έρευνα και την ανάπτυξη. Διαμορφώθηκαν τεχνολογικές πλατφόρμες σε τεχνολογικούς τομείς που σχετίζονται με την οικολογική καινοτομία. Έχουν συγκροτηθεί δίκτυα κέντρων δοκιμών τα οποία καλούνται να προπαρασκευάσουν το έδαφος για τη δημιουργία ενιαίου συστήματος εξακρίβωσης της περιβαλλοντικής τεχνολογίας ανά την ΕΕ.

Οι προτεινόμενοι κανονισμοί για την επόμενη περίοδο της πολιτικής συνοχής πρέπει να διευκολύνουν τις περιφερειακές επενδύσεις υπέρ των αειφόρων τεχνικών και λύσεων ενώ η προπαρασκευή ενός μελλοντικού προγράμματος πλαισίου για την ανταγωνιστικότητα και τη καινοτομία πρέπει να διευρύνει το φάσμα των μέσων της ΕΕ που υποστηρίζουν τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες.

Για να βελτιωθούν οι επικρατούσες συνθήκες στην αγορά όσον αφορά την υιοθεσία των περιβαλλοντικών τεχνολογιών, δημιουργήθηκε η διευκόλυνση της ΕΤΕ η οποία υποστηρίζει τις ιδιωτικές επενδύσεις που σχετίζονται με το σύστημα εμπορίας των εκπομπών στην ΕΕ, ενώ οι προπαρασκευαστικές εργασίες που αναλήφθηκαν κατά τη διάρκεια της ολλανδικής Προεδρίας προπαρασκευάζουν το έδαφος για την ανάληψη περαιτέρω δράσης σε ό,τι αφορά τα συστήματα χρηματοδοτικής κάλυψης των κινδύνων.

⁵ COM(2004) 366 τελικό.

Η οριστικοποίηση πρωταρχικών εγγράφων χάραξης κατευθύνσεων σχετικά με τις οικολογικές δημόσιες συμβάσεις (πράσινη/φιλοπεριβαλλοντική πολιτική κρατικών προμηθειών)⁶, σχετικά με την τυποποίηση⁷ και σχετικά με τις επιδοτήσεις που είναι επιβλαβείς για το περιβάλλον⁸ αναμένεται να έχει καταλυτικές επιπτώσεις στην ανάληψη δράσης τόσο σε επίπεδο της ΕΕ όσο και σε επίπεδο των κρατών μελών για τους εν λόγω τομείς. Επιπλέον, η συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών βασίζεται στο πρακτικό εγχειρίδιο σχετικά με τις οικολογικές δημόσιες συμβάσεις, ώστε να διευκολυνθεί η προπαρασκευή των εθνικών σχεδίων δράσης, η μέτρηση των συντελούμενων προόδων και ενδεχομένως η θέσπιση κοινών στόχων. Συνεχίζονται επίσης οι προπαρασκευαστικές εργασίες σχετικά με το σχεδιασμό και την εφαρμογή των στόχων για τις επιδόσεις καθοριστικής σημασίας προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών.

Παράλληλα έχουν συντελεστεί πρόοδοι όσον αφορά την παγκόσμια διάσταση, με την προπαρασκευή του ταμείου που αποκαλείται "Patient Capital Initiative" (πρωτοβουλία υπομονετικών κεφαλαίων) για την υποστήριξη των επενδύσεων υπέρ των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και της ενεργειακής αποτελεσματικότητας καθώς και το διεθνή κατάλογο για τις πιστώσεις εξαγωγών και τις εμπορικές συμφωνίες. Η εφαρμογή των διευκολύνσεων ΑΚΕ-ΕΕ για το νερό και την ενέργεια, στο πλαίσιο της πολιτικής για την αναπτυξιακή ενίσχυση, δημιουργεί επίσης σοβαρές ευκαιρίες για τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες.

Η ανάπτυξη των ενημερωτικών μέσων και η κινητοποίηση των αντιστοίχως εμπλεκόμενων θα προπαρασκευάσει το έδαφος για την ανάληψη περαιτέρω πρωτοβουλιών όσον αφορά την ευαισθητοποίηση και τη στοχοθετημένη κατάρτιση.

Τα παραρτήματα στο παρόν έγγραφο παρέχουν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής του ΕΤΑΡ (παράρτημα Ι) καθώς και σε ό,τι αφορά τις εμπειρίες και τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών στις οποίες θα μπορούσε να βασιστεί η εφαρμογή του ΕΤΑΡ (παράρτημα ΙΙ).

3. ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΣΤΑΔΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΤΑΡ

Εντούτοις επιβάλλεται να εντατικοποιηθεί περαιτέρω η δράση που αναλαμβάνεται σε επίπεδο ΕΕ ώστε να επιτευχθούν αποφασιστικά αποτελέσματα για την ευρύτερη χρήση των περιβαλλοντικών τεχνολογιών:

- Τα χρηματοδοτικά μέσα της Κοινότητας, πρέπει να προάγουν καλύτερα την κινητοποίηση της χρηματοδότησης για την κάλυψη των επιχειρηματικών κινδύνων υπό δραστηριότητες που σχετίζονται με τη γνώση και την καινοτομία όπως η οικολογική καινοτομία. Τοιουτοτρόπως θα ενισχυθεί η διαθεσιμότητα επιχειρηματικών κεφαλαίων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που διαθέτουν υψηλό δυναμικό ανάπτυξης και επιθυμούν να στραφούν προς ανάλογες καινοτομίες στα κράτη μέλη και στο σύνολο της ΕΕ. Η ομάδα της ΕΤΕ καλείται

⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πράσινες αγορές! Ένα πρακτικό εγχειρίδιο σχετικά με τις οικολογικές και δημόσιες συμβάσεις, Λουξεμβούργο 2004.

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής - ενσωμάτωση περιβαλλοντικών ζητημάτων στην ευρωπαϊκή τυποποίηση (COM(2004) 130 τελικό), της 25.02.2004.

⁸ ΟΟΣΑ, Επιβλαβείς για το περιβάλλον επιδοτήσεις - θέματα πολιτικής και προκλήσεις, Παρίσι 2003.

να κλιμακώσει τις προσπάθειες που καταβάλλει όσον αφορά το σχεδιασμό νέων μέσων για τη μόχλευση των επενδύσεων στον τομέα της οικολογικής καινοτομίας και της ευρύτερης χρήσης περιβαλλοντικών τεχνολογιών ιδίως εκ μέρους των ΜΜΕ.

- Η Επιτροπή πρέπει να αναπτύξει κατά προτεραιότητα στόχους περιβαλλοντικών επιδόσεων για προϊόντα, διαδικασίες και υπηρεσίες. Ανάλογοι στόχοι επιδόσεων θα πρέπει να αντιμετωπίζουν μείζονες περιβαλλοντικές προκλήσεις όπως η αλλαγή του κλίματος, η ρύπανση στον αέρα και το νερό, η αποτελεσματική ενεργειακή κατανάλωση και η μείωση των αποβλήτων. Εν προκειμένω επιβάλλεται να διαμορφωθούν δείκτες (κριτήρια) συγκριτικής αξιολόγησης (αναφοράς) των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τις καθοριστικής σημασίας κατηγορίες προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών που να συμπληρώνουν τα παραδοσιακά πρότυπα με φιλόδοξους στόχους προς τους οποίους να κληθούν να ανταποκριθούν οι αγορές. Το σύστημα της καθιέρωσης στόχων για τις επιδόσεις πρέπει να είναι πρακτικό και λειτουργικό καθώς και να διαθέτει μηχανισμό περιοδικής επανεξέτασης ώστε να αποτελέσει επιχειρησιακό μέσο για τους καταναλωτές, τις επιχειρήσεις, τις διοικήσεις, τους προμηθευτές και τους χρηματοδότες όσον αφορά την ενημέρωση, τη λήψη αποφάσεων και την προαγωγή οικολογικών καινοτομιών τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο.
- Επιβάλλεται να εντατικοποιηθούν οι καταβαλλόμενες προσπάθειες σχετικά με τη διαμόρφωση συστήματος για ολόκληρη την ΕΕ όσον αφορά τις δοκιμές και την επαλήθευση των οικολογικών τεχνολογιών. Κάθε ανάλογο σύστημα πρέπει να επιτρέπει στους παραγωγούς να λαμβάνουν πιστοποιητικό για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των καινοτόμων και άλλων τεχνολογιών που ευθυγραμμίζονται προς τους καθιερωμένους στόχους περιβαλλοντικών επιδόσεων. Το σύστημα εξακρίβωσης πρέπει επίσης να αποσκοπεί στην αναβάθμιση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων προς τις νέες τεχνολογίες που εισέρχονται στην αγορά.
- Οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων προβλέπουν ήδη την παροχή κινήτρων για τις επενδύσεις που είναι φιλικές για το περιβάλλον και αποσκοπούν στην εξασφάλιση ισότιμων συνθηκών ανταγωνισμού για τις οικολογικές καινοτομίες και τις αξιόπιστες από περιβαλλοντική σκοπιά τεχνολογίες στην αγορά. Οι εργασίες για την αναθεώρηση των κατευθύνσεων για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ του περιβάλλοντος θα αρχίσουν το 2005. Στο πλαίσιο αυτό θα εξετασθεί κατά πόσον ανάλογοι κανόνες θα έπρεπε να διευκολύνουν περαιτέρω την ανάπτυξη των οικολογικών καινοτομιών και την εισαγωγή τους στην αγορά.
- Στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης για τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες επιβάλλεται να αναπτυχθούν κατάλληλοι δείκτες που να αναλύουν καλύτερα την ανάπτυξη των οικολογικών καινοτομιών και τις εξελίξεις στις αγορές των περιβαλλοντικών καινοτομιών. Οι εν λόγω δείκτες θα πρέπει να αξιολογούν τόσο τις εξελίξεις στην αγορά όσο και τις επιδόσεις του αντίστοιχου κλάδου της ΕΕ στην αγορά. Επιβάλλεται επίσης να αποτιμούν τις επιτευχθείσες προόδους όσον αφορά το πρόγραμμα δράσης καθώς και την οικολογική αποτελεσματικότητα της οικονομίας στην ΕΕ. Πρέπει δε να βασιστούν στο έργο της Επιτροπής (Eurostat) στον τομέα των δεικτών ολοκλήρωσης του περιβάλλοντος (οικονομικής

αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων) καθώς και των δεικτών οικολογικής αποτελεσματικότητας.

Τα κράτη μέλη έχουν επίσης αναπτύξει δράση σχετικά με την οικολογική καινοτομία. Επιπλέον των εθνικών στρατηγικών ή των προγραμμάτων δράσης, οι βέλτιστες πρακτικές στα εθνικά προγράμματα ή άλλα μέσα προσφέρουν στέρεο υπόβαθρο για ανταλλαγή εμπειριών, ανάπτυξη κοινών δράσεων ή διαμόρφωση δεικτών συγκριτικής αξιολόγησης που να υποστηρίζουν το πρόγραμμα δράσης της ΕΕ. Επιβάλλεται επιπλέον να πραγματοποιηθούν αποτελεσματικά βήματα ώστε να επιτευχθεί η πλήρης εκμετάλλευση των ήδη υφιστάμενων βέλτιστων πρακτικών.

- Έως τα τέλη του 2005, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαμορφώσουν εθνικούς χάρτες πορείας για την εφαρμογή του ΕΤΑΡ. Ανάλογοι χάρτες πορείας πρέπει να βασίζονται στις υφιστάμενες στρατηγικές και προγράμματα δράσης και να αναφέρουν συγκεκριμένα μέτρα και προθεσμίες. Ο προσδιορισμός των βέλτιστων πρακτικών στα κράτη μέλη θα μπορούσε να οδηγήσει σε συγκριτικούς και άλλους κατάλληλους δείκτες για την ανάπτυξη και την αποδοχή στην αγορά των περιβαλλοντικών τεχνολογιών. Οι χάρτες πορείας θα μπορούσαν στη συνέχεια να κωδικοποιηθούν σε επίπεδο ΕΕ αποτελώντας τη βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του ΕΤΑΡ.
- Τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα ώστε να κινητοποιηθούν επιπλέον επιχειρηματικά κεφάλαια κάλυψης του επιχειρηματικών κινδύνων υπέρ των οικολογικών καινοτομιών και των περιβαλλοντικών τεχνολογιών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη συγκρότηση επενδυτικών ταμείων αφιερωμένων αποκλειστικά στην οικολογική καινοτομία ή τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες. Το Ταμείο Πράσινων Επενδύσεων στις Κάτω Χώρες και το Ταμείο Επενδύσεων για τη Διαχείριση του Περιβάλλοντος και της Ενέργειας (FIDEME) στη Γαλλία αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελεσματικών μέσων κινητοποίησης κεφαλαίων κάλυψης των επιχειρηματικών κινδύνων υπέρ των οικολογικών καινοτομιών για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- Επιβάλλεται να διαμορφωθούν εθνικά σχέδια δράσης για τις οικολογικές (πράσινες) πολιτικές προμηθειών. Ανάλογα σχέδια πρέπει να περιλαμβάνουν στόχους και συγκριτικά κριτήρια αναφοράς για τη βελτίωση των οικολογικών πολιτικών προμηθειών καθώς και κατευθύνσεις και πρακτικά μέσα για τους αγοραστές (προμηθευτές) του δημοσίου. Χαρακτηριστικά παραδείγματα για την ανάπτυξη αναλόγων σχεδίων δράσης παρατίθενται στο πρακτικό εγχειρίδιο σχετικά με τις οικολογικές δημόσιες συμβάσεις καθώς και στις οικολογικές δημόσιες συμβάσεις και τα αντίστοιχα σχέδια δράσης της Αυστρίας, της Δανίας, της Φινλανδίας, των Κάτω Χωρών, της Σουηδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Επιβάλλεται να επιδιωχθεί ο συσχετισμός των εθνικών σχεδίων δράσης με στόχους επιδόσεων για καθοριστικής σημασίας προϊόντα, υπηρεσίες και διαδικασίες καθώς και με το υπό μελέτη σύστημα για τις δοκιμές και την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών τεχνολογιών ανά την ΕΕ.

- Σύμφωνα με τις ήδη καταβληθείσες προσπάθειες για τη διαμόρφωση προτεραιοτήτων βάσει του 6ου Προγράμματος Πλαισίου για την Έρευνα και την Ανάπτυξη (ΠΠ6), θα πρέπει να αρχίσει ο συντονισμός των δραστηριοτήτων των εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων E&A που αφορούν το ETAP ώστε να αποφευχθεί η κατάτμηση και η αναποτελεσματικότητα, π.χ. με ένα έργο ERA-NET. Κατά το 2005, η Επιτροπή θα συγκεντρώσει τους αρμόδιους διαχειριστές των εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων E&A που σχετίζονται με το ETAP για να αρχίσει ο ως άνω συντονισμός.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του ETAP στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2007 στην οποία θα περιλαμβάνονται τα πρώτα αποτελέσματα της συνεργασίας με τα κράτη μέλη.